Ce să (nu) faci cu un digital?

Dan Iancu

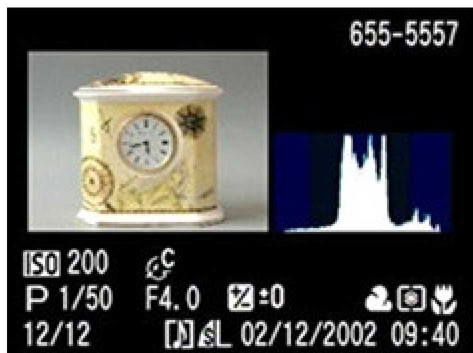
"Să nu spargi nuci cu el", spunea un glumeţ din redacţia www.fotomagazin.ro când am pus pe lista de discuţii întrebarea de mai sus. Dacă ar fi să-l citez pe directorul publicaţiei amintite, Dinu Lazăr, am putea pleca de la premiza că o fotografie se poate face şi cu o savonieră. Depinde doar de cât ştii despre "a fotografia" în general. Primul sfat pe care vi-l dau este să vă informaţi cu atenţie ce vreţi să cumpăraţi. Sunt foarte multe aparate digitale pe piaţă şi nu tocmai ieftine, dar, luînd în consideraţie economia de film de după, poate ar merita să faceţi efortul în ciuda celor 25% cu care blagosloveşte guvernul acest "lux". În primul rând trebuie să ştiţi ce veţi face cu el. Una e să vrei nişte instantanee de vacanţă şi altfel se pune problema dacă vrei să faci fotografie de cea mai bună calitate. În enciclopedia de pe situl nostru veţi găsi o serie de termeni de specialitate explicaţi pentru a înţelege mai bine caracteristicile puse pe cutie. Pe undeva pe aici vă pun la dispoziţie şi o casetă cu situri de Web unde aveţi adresele unor reviste de specialitate, precum şi alte situri utile sau interesante. Preţuri, specificaţii, comparaţii, teste şi multe alte informaţii utile veţi găsi în paginile pe care vi le recomandăm. Evident că şi fotografii frumoase.

Bun. Să presupunem că v-aţi luat o cameră digitală şi vreţi să fotografiaţi. Deja? Aţi citit manualul? Este esenţial. Nu ştiu dacă alte sfaturi vă vor fi folositoare, dar acesta este cel mai important. Buna cunoaştere a aparatului vă va da garanţia că veţi face nişte poze reuşite, măcar tehnic. De aceea pomeneam de savonieră. S-ar putea ca în unele condiţii camera să nu aibă rezultate notabile sau, chiar din contra, să producă doar deşeuri, dar înţelegerea limitelor aparatului vă va scuti de neplăceri.

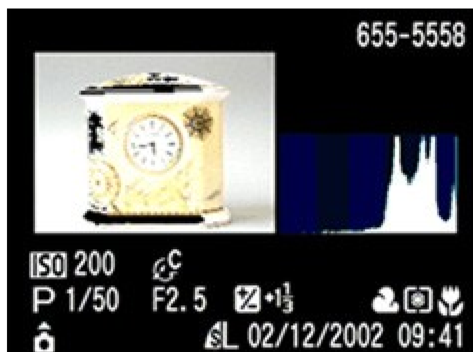
Histograma

Cele mai recente aparate oferă un serviciu foarte folositor, afişarea unei histograme alături de fotografia proaspăt înregistrată sau în timp ce vreţi să fotografiaţi. Histograma este un grafic de luminozitate a imaginii, unde pentru fiecare nivel de gri se afişează numărul de pixeli din imagine care corespund acelei trepte printr-un procedeu de codificare. Graficul vă poate da informaţii asupra unei sub(supra)expuneri. În figura "Histograma" aveţi un exemplu de vizionare a histogramei. O deplasare spre stânga a cantităţii de pixeli este similară cu o subexpunere şi va rezulta o fotografie mai întunecată. Deplasarea spre dreapta este similară cu o supraexpunere şi va rezulta o poză cât se poate de albă. Unele camere digitale sunt dotate cu avertisment de supraexpunere (figura "Supraexpunere"). Astfel zonele supraexpuse (fără detalii în alb, în limbajul fotografilor) vor fi animate cu negru. Puteţi astfel să modificaţi parametrii expunerii pentru a face o fotografie cât mai reuşită. Există aparate care pot vizualiza histograma în timp real (fig.3). Devine astfel mult mai simplu să corectaţi înainte de a declanşa.

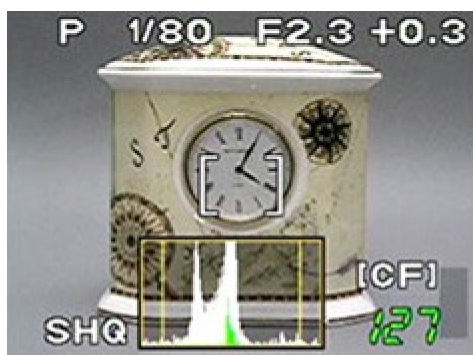
Histograma

Vizionarea histogramei

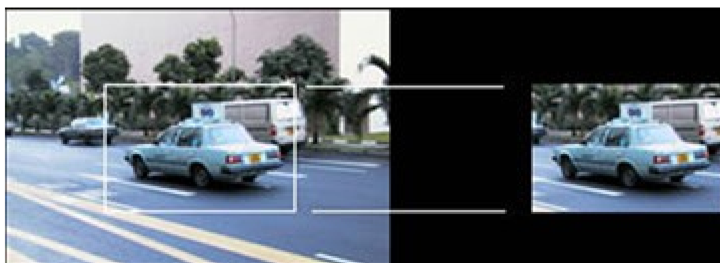
Avertisment de supraexpunere

Vizionarea histogramei în timp real

Zoom digital

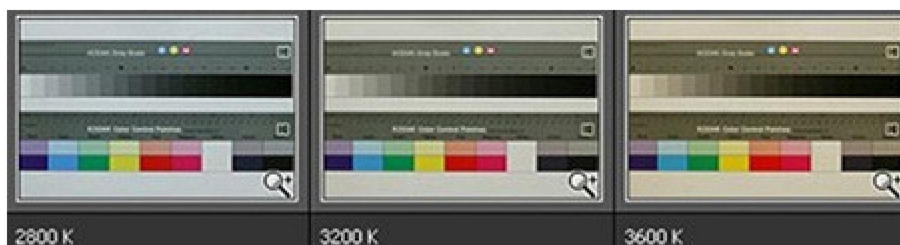
Nu vă lăsaţi păcăliţi. Unii producători scriu pe cutii mare cât casa "10 x zoom". Atenţie însă. Cercetaţi să vedeţi cât e cel optic, împărţiţi şi îl veţi afla pe cel digital. Un fotograf furios spunea undeva că acest tip de mărire (putem spune şi apropiere) ar trebui să fie desfiinţat. Se poate, dar.. Dacă veţi privi figura "Zoom digital" veţi vedea ce se întâmplă de fapt. Zoom-ul digital este o simplă decupare a centrului imaginii funcţie de mărimea declarată.. Aparatele mai sofisticate au şi o a doua etapă. Imaginea decupată este interpolată pentru a fi adusă la parametrii celei iniţiale. Fotografia obţinută astfel poate fi folosită cel mult pe Internet sau în medii electronice şi aceasta numai în cazuri nepretenţioase de rezoluţie mică. Sfatul meu e să folosiţi numai teleobiective optice dacă vreţi ca fotografia să fie impecabilă.

Zoom digital

Corectarea temperaturii de culoare

Sau white balance. "Se numeşte temperatură de culoare, temperatura la care ar fi încălzit un corp negru absolut pentru a genera o anumită formă a spectrului unei raze de lumină, dacă ea este descompusă de o prismă." (www.fotomagazin.ro/dictionar/termen.php?n=20) Sună interesant? Temperatura de culoare se exprimă în grade Kelvin şi are următoarele trepte pe care le folosim în practică: bec incandescent 2.500K-3.500K, apusul 4.000K, tub fluorescent 4.000K-4.800K, lumina de zi 4.800K-5.400K, zi noroasă 5.400K-6.200K, seară, noapte 6.200-7800K (limitele pot fi nuanţate şi scala este mult mai largă). Fiecare din aceste trepte are o dominantă de culoare (mai puţin lumina normală solară). De exemplu lumina de interior are galben-roşu. Pentru a realiza fotografii corecte, unde să nu fie dominanta în cauză, majoritatea aparatelor digitale are ceea ce numim white balance. Cele mai multe au câteva trepte, precum şi reglaj automat. Unele dau posibilitatea utilizatorului să facă manual această corecţie. Mai nou se pot înregistra în aparat una sau două corecţii dorite de utilizator. Manual, corecţia se face foarte simplu având în obiectiv o foaie albă de hârtie, un carton standard sau un zid alb de pe care se înregistrează temperatura de culoare existentă. Foarte important e să citiţi manualul aparatului pentru a şti care este meniul specific fiecăruia. Profesioniştii recomandă să se lucreze pe reglaj automat. Doar dacă veţi stăpâni perfect procedeul pentru a-l folosi creativ s-ar putea să nu mai fie o bătaie de cap. Ultimul răcnet în materie este faptul că se poate face o serie de 3 sau 5 fotografii variind temperatura de culoare (*braketing*). Pentru leneşi e bine să ştie că dominantele pot fi corectate într-un program de editare de imagine. Daţi de curiozitate o căutare cu "white balance" în Google.

Temperatura de culoare

Braketing

Scumpul mai mult păgubeşte

Nu faceţi economie de memorie. Pentru cei care vor într-adevăr să facă fotografie e bine de ţinut minte că "timpul nu se întoarce şi dacă ai făcut o expresie unică într-o rezoluţie proastă îţi vei muşca mâinile.", cum spunea Lucian Brânduş, un bun amic de-al meu. Folosiţi compresia minimă la maximum de rezoluţie. E adevărat că nu veţi mai putea face 999 de fotografii, dar nu e mai folositor să vă luaţi suficientă memorie? Poate e scump la o primă vedere. Gândiţi-vă iar la economia care o faceţi cu filmele, developarea, laboratoarele... Vă spun eu că face banii. Unii folosesc RAW. Acest format supranumit "negativul digital" este exact ceea ce se află pe senzorul aparatului. Fără corecţii şi fără alte adăugiri. Este mai economic decât formatul tiff. Inconvenientul major constă în necesitatea unui program special de conversie - venit, de obicei, cu camera. Nu toate aceste programe sunt excelente şi unora li s-au întâmplat accidente nedorite. Testaţi mai întâi şi apoi folosiţi ce merge mai bine. Tot aici aş pomeni de un alt sfat primit de la Mihai Moiceanu. Nu ştergeţi imaginile direct în aparat. Încercaţi, dacă aveţi spaţiu, să le vizionaţi pe un monitor normal pentru a decide. S-ar putea ca să puteţi folosi imaginea aparent de aruncat. Ultimul sfat ar fi să aveţi baterii de rezervă. Nimic mai neplăcut decât să nu poţi trage fotografia vieţii tale pentru ca s-au terminat bateriile.

Sfaturi se mai pot da. Totuşi cele mai multe se referă la fotografia indiferent de aparatul folosit. Noţiunile rămân aceleaşi. Celor care vor să înveţe, le recomand să intre pe lista groups.yahoo.com/group/fotomagazin/. Acolo să întrebe şi să-şi expună fotografiile. Vor avea numai de câştigat.